

"TKP'NİN SESİ RADYOSU" NUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI:

Haberler: Yazan: Al.V. Y. Spikerler: Den. ve Yav.

1. ABD'nin SALT-2 anlaşmasını tek x taraflı iptal etmesi, tepkiyle karşılanıyor
2. 109 kişinin imzaladığı bir Açıklamada, yasalardaki bütün düşünce
3. suçlarının Meclis tarafından ortadan kaldırılması istendi
4. Türk Ceza Yasasını daha da ağırlaştırmak için yapılan ön çalışmalar
5. rın sona erdiği ve ~~xxxxxxx~~ hazırlanan ön tasarının Adalet Bakanlığına sunulduğu belirtildi
6. Polis Vazife ve Selahiyet Yasasının imi maddesi Anayasa Mahkemesince iptal edildi
7. İ.Erdost'un katillerine yalnızca 3 yıl hapis cezası verildi
8. Öğrencilerin YÖK yasasına karşı ülke çapında yürüttükleri yasal
9. direnişe katıldığı için gözaltına alınan bir öğrenciye "polis
10. muhbirliği" teklif edildiği açıklandı
11. Üruğ ile Yavuztürk'ün katılacağı NATO Askeri Komite toplantısında, Türkiye de dahil bazı Avrupa ülkelerine yeni orta menzilli nükleer
12. roketlerin yerleştirilmesinin görüşüleceği belirtiliyor
13. Vaşington'daki Türkevinde bulunan gizli dinleme aygıtlarıyla ilgili olarak Dış. Bakanlığı Açıklama yapmaktan kaçınıyor
14. M.Dikerdem, "Ulusl. Barış Yılı ve Türkiye" konulu bir konferans verdi
15. M.Teodorakis'in İst. verdiği konseri 5 bin kişi izledi
16. E.İnönü, Mardin'deki olayları incelemek üzere bir heyet göndereceklerini açıkladı

GÜNÜN YORUMU: Yazan: Kem. Spiker: Nec.

Başlığı: İşçinin onuru, sermayeyi yenecektir

Konusu:

Y A Z I L A R: Yazan: Spiker:

1. Türk-İş Kongresine doğru (Sol Birlik'ten, 1 Kasım 1986) Spk: Yav.
2. Kadınlar siyasi haklarını kullanabiliyorlar mı ? (Haz.Mery.)Sp:Mer
3. E.Şevardnadze'nin konuşmasından: Uluslararası ilişkilerde şiddete başvurmama, demokrasi, özgürlük ve insan hakları üzerine /Haz.Tah.

Spk: Den.

Başından:

Uluslararası ilişkilerde şiddete başvurmama, demokrasi, özgürlük ve insan hakları üzerine

Am. → D.D., daha önceki yayınlarımızda vermiş olduğumuz gibi, bu ^{Kasım} ayın başında, SBKP MK Politik Büro üyesi ve SB Dışişleri Bakanı Edvard Şvardnadze, Viyana'da yapılan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı devam toplantısında bir konuşma yaptı. Bizim ~~da savaşımıza ışık tutan~~ ^{Bu konuşma dan} çağını düşünerek, bu konuşmadan alınmış, uluslararası ilişkilerde ^{de} şiddete baş vurmama, ~~xxxxxxx~~ uluslararası ilişkiler/ve ülke içinde demokrasi, özgürlük ve insan hakları konularını içeren kısımları sizlere aktarıyoruz:

Peni → "...İnsan sadece ekmekle yaşamaz. Eflatun'dan, belki daha da öncesinden beri, hangi ~~xx~~ düzenin insanın ihtiyaçlarına en uygun ^{düzen} olduğu ve insanın özgürlüklerini güvence altına aldığı konusu tartışılıyor.

Binlerce yıl boyunca bu tartışma ^{lar} ~~xxx~~ silah zoruyla bir sonuca bağlanmaya çalışıldı. Bugün de, felsefi polemik askersel araçlarla "destekleniyor".

Barışın sosyalizm için en değerli şey olduğunu ilan eden SB, fikirleri ve anlayışları uygulama yöntemi olarak askersel güce başvurulmasını reddediyor. Şu ya da bu düzenin avantajları ya da dezavantajları konusundaki tartışmalar, sosyal, politik ve ekonomik sistemler arasındaki barışçı ~~xx~~ yarışma yürütülebilir ve koşullarında/ yürütülmelidir.

Biz, başkalarına bizim inançlarımızı benimsetmeye uğraşmıyoruz. Ama bizim için ~~g~~ değerli olan fikirleri de savunacağız. Kendilerine, dışarıdan hiç kimsenin varlığın temel değerleriyle ilgili görüşlerini dayatmamasını istemek, sosyalist gelişme yolunu seçmiş olan ülkelerde yaşayan bir ^{buçuk} milyar aşkın kişinin hakkıdır.

Biz, hümanizme ve barışa hizmet eden insanlararası bildirişim [?] biçimlerini ve bilgi alış-veriş biçimlerini yaygınlaştırmak için

gizgisini tutarlı bir şekilde izleyeceğiz.

Helsinki sonrası ikinci onyılda, Helsinki'nin öneminin ne olduğu sorusu görmezlikten gelinmemelidir.

Biz, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı sürecinin amaçları konusundaki görüşümüzü, devletler^aarası ilişkilerin demokratikleştirilmes^aine ve her bir ülkedeki toplumsal yaşamdaki demokrasiye katkı olarak dile getiriyoruz. Zaten bu ikisi birbirinden ayrılamaz.

Bu lafları^{söyleyi} propaganda ihrac etmek için uydurmadık. Partimizin 27. Kongresi bütün ortaya çıkış biçimleriyle daha da demokratikleştirmeyi ana görev olarak saptadı^a, biz bu görevi yerine getiriyoruz.

Bir toplum, ~~xxxxxxx~~ kendi kendini yetkinleştirme^{yeteneğine} ne kadar sahipse o kadar güçlüdür. Sosyalist toplum düzeninin güçlülüğü, bu düzeninin bu yeteneğ^e büyük ölçüde sahip olduğunu gösteriyor.

"Demokrasi" ve "özgürlük" kavramları değişmez kavramlar değildir. Bu kavramların yorumlanması ve ~~xxx~~ pratikte kullanılması^{ise}/hiç kimsenin tekelinde ~~hiç~~ değildir.

Helsinki Sonuç Belgesinin, SB,/insan hakları ve temel özgürlüklerinin korunmasıyla ilgili yedinci maddesine büyük değer biçiyor. Bu temel özgürlükler arasında, düşünce, vicdan, din ve kanaat özgürlükleri de yer alıyor.

Son zamanlarda bizde, uluslararası ilişkilerin daha geliştirilmesi, ailelerin birleştirilmesi ve değişik uyruktaki kişilerin evlenmesi insancıl bir ruhla için/büyük yasal ve idari önlemler ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ alındı....

Bizim kanımızca, İnsan Hakları Bildirgesi gibi temel önemde bir BM belgesi , hiç de hak etmediği bir şekilde unutulmağa terk edilmiştir. Bu eşi benzeri bulunmayan ve evrensel^{olan} ölçüler/listesinde , devletlerin insanın kişisel haklarının, çalışma ~~xxxxxxx~~, konut, dinlenme, parasız eğitim, sağlık hizmeti ve sosyal yardım haklarının, kültürel yaşama ve bilimsel ilerlemeye katılma hakkının güvence altına alınması ve bunların sonucunda ortaya çıkan olumlu özelliklerde yararlanılması konusunda devletlerin nasıl davranacaklarının ölçüleri saptanıyor.

Bu belgenin bazı devletler tarafından bilinmezlikten gelinmesi

bizi son derece rahatsız ediyor. Bu belgeyi bilmezlikten gelen devletlerin başında, temel insan haklarının sistemli bir şekilde çiğnendiği ve ~~xxxxxxx~~ bu işin yığinsal boyutlara vardığı ABD geliyor.

İnsancıl işbirliği alanında pek çok sorun birikmiştir, bunların hepsinin de titizlikle ~~xxxxxxxxxxxx~~ işlenmesi, kapsamlı ve yeni tarihsel ölçülerle ~~xxxxxxxx~~ ^{göre} ele alınması, ^(bir biçimde) gerekiyor. Bunun için, SB, insanlararası temaslarla ~~xxxxxxxxxxxx~~ ~~xxxx~~ ~~xxxxxxxxxxxx~~ haberleşmeyle, kültürle ve eğitimle ilgili sorunlar da içinde, bütün bu sorunlar kompleksi konusunda, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı'na katılan devletlerin temsil edildiği bir konferansın toplanmasını öneriyor.

Biz, bu toplantının bizde olmasını öneriyoruz. Bunun, pratik sonuçlar elde ^{etmeğe} ~~etmeğe~~ ~~etmeğe~~ yönelik çokyanlı bir danışma toplantısı olacağını düşünüyoruz. Karşılıklı anlayış sağlanması, bütün Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı'na katılan ülkelerde, insancıl alandaki durumun iyileşmesini olanaklı kılacaktır. Bu fikrin destekleneceği kanısındayım."

Haberler:

1.12.1986

-----Birleşik Amerikanın stratejik silahları sınırlayan SALT-2 Antlaşmasını tek taraflı iptal etmesi,Amerikan ve dünya kamuoyunda sert tepkilere yolaçıyor.Cumhurbaşkanı Reginin emriyle 131/ B-52 stratejik bombardıman uçağının da silahlı kuvvetlere dahil edilmesi,Amerikan Kongresinin bir grup üyesi tarafından eleştirildi.Gelecek yılın Ocak ayında göreve başlayacak yeni Temsilciler Meclisinin başkanı Cim Vraygt,Regin hükümetinin bu adımını,nükleer silahsızlanma çabalarına ve Amerikan yönetiminin güvenilirliğine indirilmiş bir darbe olarak niteledi.Temsilciler Meclisi üyelerinden Şröder de,SALT-2 Antlaşmasının çığnenmesini,korkunç bir hata olarak kınarken,yine Temsilciler Meclisi üyelerinden Aspin'etkisi uzun sürecek olumsuz bir karar'dan sözetti.1987 Ocak ayından itibaren Senato Silahlı Kuvvetler Komisyonuna başkanlık edecek olan Sem Nunn ise,Beyaz Sarayın aldığı kararın,müttefiklerine yaratacağı büyük politik zorluklara işaret etti.Senatör Kenedi de,Sovyet-Amerikan

SALT-2 Antlaşmasının bilinçli olarak çiğnenmesinin, nükleer silahlanmaların kontrolünü olanaksız kılma yönünde atılan yeni bir adım olarak nitelenmesi gerektiğini söyledi. Robert Kenedi, "Eylemler sözlerden daha açık konuşur. Regin yönetiminin bu eylemi, silahsızlanmadan yana bütün sözlerini geçersiz kılıyor" şeklinde konuştu.

D -----Regin hükümetinin stratejik silahların sınırlandırılmasına ilişkin 1979 Sovyet-Amerikan anlaşmasını geçersiz sayması, Birleşik Amerikanın müttefikleri arasında da tepkiyle karşılanıyor. Danimarka hükümeti, "Regin yönetiminin kararının, silahsızlanma sürecinin temel taşlarından birini son derece zayıflattığını" belirten bir açıklamasında, bu adımın tam da dünyada silahsızlanma ümitlerinin arttığı bir döneme rastlamasına dikkat çekti. İsveç hükümetinin yayınladığı açıklamada da, Beyaz Sarayın SALT-2 Antlaşmasını iptal anlamına gelen adımının, silahsızlanma ça-

13
55
29
24
12

balarına somut bir darbe anlamına geldiğini kaydetti.İsveç Dışişleri Bakanı Anderson,Sosyal-Demokrat İşçi Partisinin toplantısında yaptığı konuşmada,Regin yönetimini dünyanın en önemli sorunlarında sağduyuyu yitirmekle suçladı.İtalya hükümeti adına Romada yayınlanan açıklamada ise,Beyaz Sarayın"attığı olumsuz adım karşısında duyulan derin kaygı" dile getirildi ve İtalyanın daha Mayıs ayında,SALT-2'nin sınırlarının aşılmasına karşı olduğunu,Amerikan yönetimine resmen bildirilmiş olduğu anımsatıldı.Yunanistan Başbakanı Andreas Papandreu da Atina'da yaptığı açıklamada,Regin hükümetinin SALT-2 Antlaşmasını çiğnemesini üzüntü ve kaygıyla karşıladıklarını bildirdi.Papandreu,Amerikan yönetiminin bu tek yanlı adımının,Cenevredeki silahsızlanma görüşmelerini son derece zorlaştıracaklarını kaydetti.Norveç Dışişleri Bakanı Fridenlund ise,Amerikan hükümetinin son kararınıⁿ⁾,silahların sınırlandırılması konusundaki temel belgelerden birini yırtmak anlamına geldiğini söyledi ve kararı hükümeti adına kınadığını duyurdu.

BR

21

-----Sovyet lideri Mihail Gorbaçovun Hindistan gezisi ve iki ülkenin bölgede güvenliği ve dünyada barışı sağlama konusunda dile getirdikleri ortak görüşler kamuoyunda olumlu bir yankı uyandırmaya devam ediyor.Özellikle Hindistan ve Sovyet basını ve değişik politik örgütler geziye geniş yer veriyor.Hindistan Komünist Partisi,Sovyet liderinin Hindistan parlamentosunda yaptığı konuşmada,Birleşik Amerika ve Hind Okyanusunda askersel güç bulunduran ülkelerle,deniz kuvvetlerinde indirimle gidilmesi ve ~~xxxxx~~ bu kuvvetlerin hareketlerinde sınırlama yapılması için görüşmelere hazır olduğunu bildirmesini,yapıcı ve ardıcıl bir barış politikasının ifadesi ^{olarak değerlendirildi} ~~olduğunu kaydetti~~.Sovyet 'Pravda' gazetesi de,SBKP Genel Sekreteri Gorbaçovun Hindistan gezisi sonucunda işbirliği açısından çok büyük potansiyellerin yaratıldığını ~~kay~~ yazdı.Pravda gazetesi,Yeni Delhide imzalanmış anlaşmaları,şimdiye kadar iki ülke arasında imzalanmış en kapsamlı ekonomik ve bilimsel-teknik işbirliği anlaşmaları olarak niteledi.

Japon gazetelerinden 'Tokio Jimbun', S. Birliği ile Hindistanın, yayınladıkları "~~Delhi Bildirisinde~~", atom silahı kullanımının dünya çapında yasaklanması çağrısını okurlarına duyururken, uzayın silahlandırılmasına yönelik Amerikan çabalarının de kınandığını belirtti. Pekinde ıkan 'Çayna Deyli' gazetesinin konuyla ilgili yorumunda da, Sovyet lideri Gorbaçovun Hindistan parlamentosundaki konuşmasında, Asyada savaş tehlikesini azaltmak için görüşme önermesinin önemi vurgulandı. Gazete, Hind ve Pasifik Okyanusları bölgesinde silahlı kuvvetlerin azaltılmasının güncel bir sorun olduğuna işaret etti.

--- Aralarında, yazarlar, sanatçılar, aydınlar ve sendikacıların ve milletvekillerinin de bulunduğu 109 kişi tarafından imzalanan ^{bir} açıklamada, yasalardaki bütün düşünce suçlarının T Meclis tarafından ortadan kaldırılması istendi. Türkiye'de demokrasi ve insan hakları sorununun, ülkenin, ülke insanlarının ve demokratik kamuoyunun gündeminde kalmaya devam ettiği ve düşünce özgürlüğünün bir kez daha kilit sorun durumunda olduğu belirtilen açıklamada ^{ayrıcı} şöyle ^{denildi:}
~~deniliyor:~~ Başbakan ve Adalet Bakanı'nın, "Türkiye'de düşünce suçu yoktur, düşüncelerinden dolayı kimse hapis yatmamaktadır" yolundaki demeçlerine karşın, yıllardır binlerce insan sırf düşüncelerinden dolayı görevlerinden alınmakta, keyfi güvenlik soruşturmalarıyla işsiz bırakılmakta, gözaltına alınmakta, tutuklanmakta, mahkûm

edilmekte, yurttaşlık haklarından yoksun kılınmaktadırlar. Öyle ki, 1980 yılından bu yana gazeteci, yazar, çevirmen ve sanatçılara verilen hapis cezaları toplamı yüzyılları bulmuştur."

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Türk Ceza Yasasını daha da ağırlaştırmak için yapılan ^{ön} çalışmaların sona erdiği ve hazırlanan ön tasarının Adalet Bakanlığına sunulduğu belirtildi. Adi suçlarda ceza indirimi öngören ^{ül} yasa tasarısında Faşist İtalyan ceza yasasından alınan 141-142 ve 163. maddelerin olduğu gibi bırakıldığı belirtildi. Ön tasarayı hazırlayan ~~xx~~ Profesör Sulhi Dönmezer, düşünce suçlarını daha da ağırlaştıran yeni ceza yasasını savundu ve ~~xxxx~~ "Türkiye koşullarına göre" hazırlandığını öne sürdü. Adalet Bakanı Öltan Sungurlu'da tasarının tartışıldıktan sonra meclise getirileceğini söyledi. Türk Ceza Yasasının ağırlaştırılmak istenmesi, demokrasi güçleri tarafından tepkiyle karşılanıyor. Ön tasarayı hazırlayan komisyon başkanı Sulhi Dönmezer, bir çok demokrat gazetecinin mahkum olmasına yolaçan 141-142 ve 163. maddeler konusunda hazırladığı bilirkişi raporlarıyla tanınıyor.

4
 2 --- Polis Vazife ve Selahiyet Yasası'nın iki maddesi Anayasa Mahkemesi'nce iptal edildi.

Geçen yılın Haziran ayında kabul edilen Polis Yasası'nın iptali istemiyle SHP, Anayasa Mahkemesine başvurmuştu. Bu başvuruyu değerlendiren Anayasa Mahkemesi, ilgili yasanın iki maddesini Anayasa'ya aykırı bularak iptal etti.

İptal edilen maddelerden biri, ^{ne göre} polise, 'genel ahlak ve edep kurallarına aykırı olarak utanç verici ve toplum düzeni bakımından tasvip edilmeyen tavır ve davranışlarda bulunanların fişleyebilecekti. Meclisteki görüşmeler sırasında bu madde, polise keyfi değerlendirme yetkisi verdiğinden, (Kamyonunun ve SHP'li milletvekillerinin tephiziyle ~~kamyonunda~~ tepkiyle karşılanmıştı.

5

Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilen diğer madde ise gözetim altında sorgulama'ya ilişkin. Bu madde, polise, cezaevinde bulunan sanığı tekrar alıp sorgulama yetkisi veriyordu.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

2

ışkarak
dipçik, cop ve yumrukla döverek öldüren ~~XXXX~~ Mamak Askeri Cezaevi görevlileri
6 yıl süren mahkemeleri sırasında 10'nar yıl hapis cezalarına çarptırılmış, ancak,
bu karar, askeri yargıtay tarafından bozulmuştu. Kitabevinde yasak yayın
bulunduğu gerekçesiyle 7 K asım 1980 günü gözaltına alınan İlhan Erdost ve Muzaffer
Muzaffer Erdost, Mamak Askeri Cezaevinin avlusunda askeri bir araç içinde
görevliler tarafından ağır şekilde dövülmüşler ve İlhan Erdost aldığı yaralar
lerden
sonucu yaşamını yitirmişti. İlhan Erdost'un öldüren Jassubay Şükrü Bağ'ın
3 yıl gibi hafif bir ceza ile cezalandırılması, ilerici kamuoyunda tepkilerle
karşılanıyor.

7 --- ~~YÖK'te karşı xxx öğrencilerin~~ Ülke çapında Öğrencilerin YÖK yasasına karşı ^{ülke çapında} yürüttükleri yasal direnişe katıldığı için gözaltına alınan bir öğrenciye ~~polisler tarafından~~ "polis muhbirliği" teklif edildiği açıklandı. ODTÜ İnşaat Mühendisliği birinci sınıf öğrencisi Hüseyin Bayer, 13 Kasım günü gözaltına alındığını, ODTÜ Jandarma Karakoluna gelen iki sivil polisin kendisine, "eğer bizimle çalışırsan sana maddi olanaklar sağlarız. Okulunu bitirir, yurttan da atılmazsın." dediklerini açıkladı. Hüseyin Bayer, polislerin kendisinden öğrenci derneklerinin faaliyetleri konusunda muhbirlik yapmalarını istediklerini, bu teklifi reddettiği için de baskı altında bulunduğunu belirtti.

Bu arada aylık Öğrenci ^Postası dergisinin sorumlu müdürü Emin Bebek, Cumhurbaşkanı Kenan Evren'e bir mektup göndererek, "öğrencilere ve öğrenci derneklerine yapılan baskıları önlemesini" istedi.

Yavuz Karim

2 ---Genelkurmay başkanı Üruğ ile Savunma Bakanlığı katılacağı NATO Askeri Komite toplantısında, Türkiye'de dahil bazı Avrupa ülkelerine yeni Kr~~u~~yz orta menzilli nükleer roketlerin yerleştirilmesi ~~görü~~ⁿⁱⁿ görüşüleceği belirtiliyor. 2 ve 3 Aralık arasında yapılacak ~~toplantı~~ Askeri Komite toplantısından sonra da 3 ve 5 Aralık tarihleri arasında Savunma Bakanları Sonbahar toplantısı yapılacak. Bu toplantılarda en önemli gündem maddelerinden birinin, orta menzilli nükleer roketlerin Türkiye'ye de yerleştirilmesi konusunun yer aldığı ~~haber~~ bildiriliyor. 1984 yılında imzalanan Montebello Anlaşması uyarınca, Türkiye ve bazı Avrupa ülkelerine Kr~~u~~yz ve Persing füzelerinin yerleştirilmesi öngörülüyor.

---- Vaşington'da Türk resmi kuruluşlarının bulunduğu Türkevi'nde bulunan
 gizli dinleme aygıtlarıyla ilgili ^{olarak} Dışişleri bakanlığı açıklama yapmaktan
 kaçınıyor. Türkiye'nin BM Daimi Delegeliği, Nü York başkonsolosluğu gibi
 birçok resmi kuruluşun bulunduğu ^{binada} 11 katlı binada gizli dinleme aygıtları
 bulunmasıyla ilgili skandal geniş tepki uyandırmaya devam ediyor. Tüm resmi
 ve özel görüşme ve haberleşmelerin 9 yıldır ~~gizli~~ gizli dinleme aygıtlarıyla
 ortaya çıkarılması konusunda bir açıklama yapan BM Daimi delege yardımcısı
 Korkmaz Haktanır şöyle dedi: "Binayı tepeden tırnağa kontrolden geçirdik. Ama
 teknolojinin böyle geliştiği bir dönemde başka dinleme ~~aygıtları~~ yolları
 olabileceğini de kabul ediyoruz. Dinlendiğimizi düşünerek, işlerimi ²¹ çok daha
 dikkatle yürütüyoruz.". 100 odalı Türkevi'nde zemin kattan en üst ¹⁰ kadar her
 odada gizli dinleme aygıtları bulunduğu ^{Agustos ayında tesadüfen ortaya} ~~ortaya çıkarılmış ancak daha sonra~~
 çıkarılmış, ancak daha sonra binada ^{tekrar} yeni dinleme aygıtları ^{yerleştirildiği} bulunduğu belirlen-
 mişti.

2 --- ~~"1986 Barış Yılı"~~ "uluslararası Barış Yılı ve Türkiye" konulu bir konferans verisi
Mahmut Dikerdem, "insanlığın ya barışı korumak, ya da binlerce yıllık uygarlıkla birlikte yokolma seçeneği ile karşı karşıya bulunduğunu" ~~bildirdi~~. söyledi.

Mülkiyetler Birliği tarafından Ankara'da düzenlenen ve kalabalık bir ~~izleyici~~ topluluğunun izlediği konferansta Mahmut Dikerdem, içinde bulunduğumuz dünya barış yılının en önemli olayı olarak, Reykyavik doruk toplantısını gösterdi ve teknolojik gelişmenin silah sanayine yansımaması, ~~gerektiği~~ nükleer ~~denemeleri~~ silah denemelerinin durdurulması gerektiğini belirtti.

4,5 yıldır sürmekte olan Barış Derneği davasında, hakkında 8 ile 15 yıl hapis cezası istenen Mahmut Dikerdem, Türkiye'de barış hareketinin demokrasi ile bağına da değindi. Dikerdem, ulusal

11

güvenliğini NATO'ya bağlamış bulunan Türkiye'de, barış hareketinin demokrasinin yerleşmesi oranında halk yığınlarının bilinçlendirme olanağına kavuşacağını kaydetti ve şöyle dedi: "Yani, barış hareketi güçlendikçe /demokratik rejimin içeriği de zenginleşecek, halk yığınlarının yönetime ağırlıklarını duyurmaları kolaylaşacaktır. Dünya barış yılının Türkiye'deki barışçılara gösterdiği hedef, barış ve demokrasi mücadelesini elbirliğiyle işleterek utkuya ulaştırmaktır."

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

4 --- Dünyaca ünlü Yunanlı besteci Mikis Teodorakis'in İstanbul'da verdiği konser, iki komşu halk ~~arasında~~ arasında barışa bir köprü olarak nitelendiriliyor. Beş bini aşkın yurttaşın izlediği konserde Zülfü Livaneli de katılarak beş parçasını seslendirdi, İstanbul Spor ve Sergi sarayını dolduranlar konser boyunca Teodorakis'i ve Yunanlı sanatçıları ayakta ~~alkışladılar~~ alkışladılar. ~~Konserin~~ Bu konserin Türk ve Yunan halkları arasında bir barış ilkbaharı olmasını isteyen Mikis Teodorakis ~~de~~ mesajında "bu gece, seslerle büyük bir köprü oluşturuyor, ve Türk-Yunan dostluğuna merhaba diyoruz" dedi.

Öte yandan Atina'da bir süre önce kurulan Türk-Yunan Dostluk Cemiyeti'nin Türkiye'de de kurulması çalışmalarının ilerlediği bildiriliyor. Yunanistan'da kurulan Türk-Yunan Dostluk derneğinin

13
faaliyetiyle ilgili olarak bir basın toplantısı düzenleyen Zülfü Livaneli,
kurucusu olan Teodorakis, dernek üyeleri arasında sanatçı ve yazarla-
rın, gazetecilerin, emekli generallerin ve bilim adamlarının bulun-
duğunu, derneğin amacının ~~amaçlarının~~ iki ülke halklarını yakınlaştırmaya çalışmaları
yapmak olduğunu söyledi. Ülkemizde konserler veren Yunanlı ~~xxxxx~~
besteci Teodorakis Yunanistan Komünist Partisi üyesi ve Lenin
Barış ödülü sahibi. Teodorakis yakın zamana kadar Yunanistan Komünist
Partisi'nin Atina milletvekili olarak görev yapıyordu.

"BR"

14

sektöre

--- Özel devredilecek ilk KİT'leri arasında yer alan Türk Hava Yolları, 4 ayrı şirkete bölünecek. Ulaştırma Bakanlığı'nın ~~tasarısı~~ göre, ~~THY~~ Türk Hava Yolları bünyesi içinde yer alan ve en çok kârlı durumda olan chartır seferleri, kargo ve ikram hizmetleri üç ayrı şirket halinde özel sektöre satılacak. Yolcu taşımacılığı ise Türk Hava Yolları'nda kalacak.

KİT'lerin satış planını hazırlayan Amerikan danışma şirketi ~~Morgan~~ Morgan Garanti'nin raporuna göre, Devlet Demir Yolları da satılamayacak ve ayakta kalamayacak kuruluşlar arasında yer alıyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

BR 13R 15
--- Katma Değer Vergisi, Bakanlar Kurulu Kararıyla yüzde 12'ye çıkarıldı.

Ekim ayı içinde, Katma Değer Vergisini yüzde 5 ila 15 arasında tesbit etme yetkisi Bakanlar Kurulu'na verilirken, ~~lüks tüketim mallarının~~ yüzde 15 oranında verginin yalnızca lüks tüketim mallarına uygulanacağı, üst sınırın bu nedenle bu kadar yüksek tutulduğu açıklanmıştı. Ancak lüks tüketim malları tanımının yapılamadığı gerekçesiyle böyle bir ayırım yapılmadı ve KDV yüzde 12'ye çıkarıldı.

Vergi oranının yükseltilmesinin yurttaşlara ⁴⁰⁰ ~~40~~ milyar liralık ek yük getireceği bildiriliyor.

TKP

16

P

--- SHP Genel Başkanı Erdal İnönü, Mardin'deki olayları incelemek üzere bir heyet göndereceklerini açıkladı. İnönü, "bir heyet oluşturulduğunu İnönü, "milletvekillерinden oluşan bir heyeti yakında Mardin'e göndereceklerini" belirtti. Mardin'de askeri birliklerin baskı, işkence ve keyfi uygulamaları SHP Mardin il yönetimi tarafından da doğrulanırken, "baskıların büyük boyutlarda" olduğu kaydedildi. SHP Mardin il başkanı Yılmaz Ölçen, Atılı, Gündoğdu, Günbatı, Yusufpir ve Karantepe" köylerinde sürdürelen operasyonlar sırasında halka büyük baskı yapıldığını" söyledi. İl başkanı Yılmaz Ölçen baskılarla ilgili olarak şunları belirtti: "Ekin zamanıdır. On gündür ekinlerin ekilmesini izin vermiyorlar. Daha dün verildiğini işittim. Ahmet Türk'ün binçok yakını günlerdir gözaltında tutuluyor. Halka büyük baskılar var. Olaylar üzücüdür. Halkla devlet karşı karşıya getiriliyor. Vatandaşın devlete saygı ve güvenini yitirtecek boyutta baskı var." Bilindiği gibi daha önce SHP grup toplantısında bir konuşma yapan SHP Mardin Milletvekili Kenan Nehrozoğlu, Mardin civarındaki köylerde, askeri

baskıların

TKP

27

tarlaların ekilmesine izin vermediklerini, giriş-çıkışı yasakladıklarını, ve 5 köyün askeri birlikler tarafından doldurulduğunu söylemişti. Nehrozoğlu, gençleri askere göndermeyip firari işlemi yapıldığını, bazı kişileri yakalamaları için köylülerin ölümle tehdit edildiğini ve hasta çocukların hastahaneye bile gönderilmediğini belirtmişti. Mardin yöresindeki baskılarla ilgili ²konuşan ²vali Mardin valisi de iddialara inanmadığını ancak bu konuda demec te veremeyeceğini operasyonların sıkıyönetim kapsamı içinde olduğunu söyledi. Üst düzey ^{de} ~~bir~~ yetkili olduğu ileri sürülen bir kişi de, olayların politik sansasyon yaratılmak için abartıldığını ileri sürdü.

"B2"

18

-----Kıbrıs Emekçi Halkının İlerici Partisi-AKEL'in Lefkoşe'de yapılan 16.Kongresi pazar günü çalışmalarını tamamladı.Kongrede parti genel sekreterliğine Ezekiyas Papayoanu ve genel sekreter yardımcılığına Andreas Fantis yeniden oybirliğiyle seçildiler.700 delegenin ve birçok komünist ve işçi partilerinden,ulusal kurtuluş hareketlerinden temsilcilerin,bu arada Türkiye Komünist Partisi MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın başkanlığında bir TKP heyetinin izlediği kongrenin kapanış konuşmasını yapan Papayoanu,Kıbrıs komünistlerinin partisi AKEL'in önde gelen görevinin,Kıbrıstaki yabancı birliklerin geri çekilmesi için savaşımlı yükseltmek,göçmenler sorununu çözüme kavuşturmak ve top-
rağı bütün,silahlardan arındırılmış,federe bir egemen devlet kurmak olduğunu söyledi.Papayoanu"bu yapılırken adadaki her iki toplum arasında gelecekte daha sıkı bir işbirliği yapılmalıdır" dedi.AKEL'in 16.Kongresi sonucunda bir çağrı yayınlandı.Çağrıda Kıbrıs komünistleri bölge.

de yabancı askeri üslerin varlığından kaynaklanan tehlikelere dikkat çekiyor,Birleşik Amerikanın uzayı silahlandırma çabalarına açıkça karşı çıkıyor,BM Genel Sekreterini Kıbrıs sorununa adil ve kalıcı bir çözüm bulmak için çabalarını sürdürmeye çağırıyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

"BR"

20

-----Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu'nun 12.Kongresi Budapeşte-
deki çalışmalarını tamamladı.Kongreye katılan delegeler dünya gençliği-
ne hitaben bir çağrı yayınladı.Çağrıda,gençlerin nükleer silahlara kar-
şı dünya çapında bir cephe oluşturması isteniyor.Kongrede ayrıca,13.
Dünya gençlik ve öğrenci festivalinin,Demokratik Korenin başkentinde
1989 yılında yapılması önerisi desteklendi.DDGF'nun 12.Kongresinde bun-
ların yanısıra, Nikaragua,Güney Afrika halkları başta olmak üzere,öz-
gürlük ve demokratik ilerleme için savaşım yürüten halkların savaşımıy-
la ve gençlik örgütlerinin mücadelesiyle dayanışma mesajları kabul
edildi.Kongreye katılan delegeler Federasyonun yönetim organlarını da
seçtiler.DDGF Başkanlığına Lübnan Demokratik Gençler Birliğinden Valid
Masri ve Genel Sekreterliğe Macaristan Komünist Gençlik Örgütünden
Vilmoş Çerveni yeniden seçildiler.Kongre ayrıca,aralarında Kamboçya ve
Brezilyadan ~~xx~~ gençlik örgütlerinin de bulunduğu 17 örgütü üye aldı.

"BR"

21

-----Amerikan Cumhurbaşkanı Reginin, İrana gizli silah sevkiyatı ve elde edilen paraların bir bölümünün Nikaraguadaki 'Kontralar' adı verilen haydut çetelerine aktarılması nedeniyle, kendi partisi içinde de sert eleştirilere uğradığı bildiriliyor. Senato dış politika komisyonu başkanı, Cumhuriyetçi partiden Robirt Royl, tatildeki milletvekillerinin toplanıp, ^{olayın} olayın araştırılması için bir komisyon kurmaları gerektiğini söyledi. Cumhurbaşkanı Reginin pazar günü verdiği bir demecinde, İrana silah sevkiyatından yalnız birkaç görevlinin haberdar olduğunu yenileme sine karşın, birçok üst düzey yöneticinin de olayda parmağı olduğunun değişik ipuçları basına yansıtmaya başladı. Vaşington Post gazetesi, Regin hükümetinin daha 1981 yılında Amerikan yedek parçalarının İrana verilmesi konusunda gizli bir tasarımı onayladığını bildirerek, bu işte birçok üst düzey yöneticinin görev aldığını yazdı.

BR

22

-----Fransadaki sağcı h k met,yüksek öğrenim yasa tasarısını ^{ny}yeniden gözden geçirilmesini kararlaştırdı.H k metin bu kararı almak zorunda k kalması,Fransız  ğrenci gençliğinin bu yasa tasarısına karşı yığinsal eylemlerinin ilk önemli başarısı olarak niteleniyor.Harçların önemli ölçüde artırılmasını öngören tasarıya karşı Fransenin bütün büyük kentlerinde öğrencilerin eylemlerine 1 milyonu aşkın insan katılmıştı.Fransız  ğrencilerinin tasaruya karşı direniş eylemleri bugün de,ülkenin birçok kentinde devam ediyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAşTIRMA VAKFI

"BR"

23

-----Lübnanda Filistinlilerle şiiilerin Emel hareketine bağlı silah-
lı gruplar arasındaki çatışmalara son verilmesi için Suriye, Libya ve
İran yöneticilerinin arabuluculuk çabalarını artırdıkları bildiriliyor.
Lübnandaki Sayda limanı ve Şatila kampı yakınlarında yoğunlaşan çatışma-
ların durdurulmasını sağlamak için Suriye, Libya ve İran yetkililerinin
Şam'da biraraya gelerek, Filistinlilerde ^{NE} ~~Yok~~ Emel hareketi temsilci-
leriyle görüşmeler yaptığını haber veren Şam Radyosu, kardeş kırımına
son verilmesi için elden gelenin yapılacağını kaydetti.

Öte yandan, Amerika Birleşik Devletlerinin Ortadoğudaki askeri var-
lığını artırmaya hazırlandığı bildiriliyor. Mısır'da çıkan 'Saut Al-
Arap' gazetesinin yazdığına göre, Sinay yarımadasında, 'çokuluslu güç'
adı altındaki birliklerde yeralan Amerikan çevik kuvvetleri ~~önümüz-~~
deki günlerde artırılacaktır.

BR"

24

-----Güney Kore'deki Amerikancı Çon-Du Hvan rejiminin polisiyle halk arasında,Seul'de yer yer çatışmalar olduğu bildiriliyor.Cuma günü polis muhalefet partilerinden 250 politikacıyı göz hapsine alması ve terörü hızla artırması üzerine cumartesi günü başkent Seul'de,başta Yeni Demokrasi Partisi olmak üzere muhalefet güçlerinin örgütlediği yığinsal gösterilere polisin göz yaşartıcı bombalar ve coplarla saldırması sonucu çatışma çıktı.Polisin 2 bin kişiyi tutuklamasına karşın olaylar yer yer devam etti.Gösteriye katılan onbinlerce insan,'Çon-Du Hvan,istifa','Amerikan askeri varlığına hayır'belgilerini haykırdı.

TÜRKİYE SOSYALİST FAHRETLİ BAŞBAŞKANLIĞI

"İşçinin onuru sermayeyi yenecektir"

Yorumumuzun ^{un} başlığın~~ın~~, greve çıkan NETAŞ işçilerine ait değerli dinleyiciler. Basına da yansıdığı gibi, NETAŞ'ın İstanbul ve Ankaradaki işyerlerinde çalışan 3bin 300 işçi, greve çıktıkları gün ~~ın~~ "İşçinin onuru sermayeyi yenecektir" diyorlardı.

Bazı olaylar vardır, dd, ~~ilk~~ bakışta sıradan olaylar gibi görünür. Ama zamanla, önemi, taşıdığı boyutlar ortaya çıkar. ~~Etkisinin yayılması~~ ~~Etkilerinin yayılması~~ ~~Suskinluk duvarıyla örülme~~ ~~Çevresi~~ ^{bir} ~~Suskinluk~~ duvarıyla örülme istense de; üzerim bir sessizlik perdesi ile örtülme istense de, ~~zaman~~ kendini hissettir, etkilerini her tarafa yayar.

NETAŞ'ın 3bin uç ~~işçisi~~ ile, İzmit'te Pirelli lastik fabrikasının
daki 630 işçinin grevlerini bu tür olaylardan saymak için ~~bir~~
daha şimdiden bir hayli neden vardır.

Sözkonusu her iki grev de, hisselerinin büyük bir kısmı yabancı sermayeye ait olan şirketlere karşı yürütülüyor. Yani, netaş ve pirelli patronları, büyük bir dış desteğe sahipler.

İşçi düşmanı ^{ise} Evren-Özal yönetimi zaten her şeyiyle patronların yanında. Ulaştırma bakanı Atasoy daha ilk günden yaptığı açıklama ile, ~~grevin~~ NETAŞ grevinin PTT hizmetlerini aksatacağını iddia ederek, grevcilerle ^{karşı} ~~toplumun~~ ~~karşı~~ ~~karşı~~ karşı karşıya getirmeye çalıştı. [Grevi başarıya ulaştırmayı neredeyse tümüyle olanaksız sırakmayı. Grevleri başarısız kalmasını amaç. Grevlerin.]

Ökya da, Her ~~iki~~ türlü grevi daha baştan başarısızlığa mahkum etmek amacıyla hazırlanmış antidemokratik iş yasalarının yanısıra, kolluk kuvvetleri de, grevcilere nefes aldırma ~~mak~~ amacıyla özel olarak techiz edilmiş ~~da~~ ^{durumda}.

1d)
Açık ki, grevciler, 12 Eylül rejiminin katmer katmer eşitsiz
kıldığı koşullarda mücadeleye çıktılar.

Peki, greve çıkan işçiler neye güveniyorlar ? Bu soruyu sorabilecek-
lere, NETAŞ işçileri, daha greve çıktıkları gün yükselttikleri
"İşçinin onuru sermayeyi yenecektir" sloganıyla yanıt verdiler.
Onların bütün kuvveti, meşru bir davanın takipçisi olduklarına olan
inançlarıdır. Sınıflarına olan güvenleridir.

Herkes "görevdeki,
devletçilerin,
işçilerin sendikal
ve politik
hukuklarını
olmadığı
şartlarda,"
İşka Greve çıkan ~~3000 işçi~~ NETAŞ'taki üçbin üçyüz, pirellideki
630 işçi ne istiyorlar? Onların mücadelesi salt, hükümetin ~~3000 işçi~~ greve
çıkması olarak mı sınırlanabilir mi?

İşçiler elbette aralıksız gerileyen ücretlerini biraz olsun
artırmak, roket hızıyla artan hayat pahalılığının etkilerini biraz
olsun ~~halk~~ azaltmak ve birkaç hakkı olsun, güvence altına almak
istiyorlar. ~~Fazla~~ ^Kanıtlamak için fazla veriye dayanmaya gerek yok,
ülkemizde yalnızca Özal hükümetinin işbaşına gelmesinden sonra

bu yana, işçilerin gerçek ücretlerinde yaklaşık % 25 oranında
bir ~~galirama~~ gerileme olmuştur. Yani, zaten ~~hakları~~ ^{ufalmış} olan ekmeğin ~~da~~
bir çeyreği gitmiştir.

Bu koşullarda, NETAŞ ve pirelli işçilerinin ekonomik istemleri, bütün
Türkiye işçilerinin ekonomik istemleridir.
İşte bu nedenledir ki, ^{yalnız} birkaç bin işçinin, greve çıkması, derhal
hükümetin açık tepkisiyle karşılaşılıyor. İşçiler ~~bu~~ ^{durumda},
yalnızca bir kısım ekonomik istemlerini elde etmek için değil, aynı
zamanda patronların, iktidarın ve polisin elbirliğiyle yürüttüğü
grev kırıcılığına, ~~yönelttikleri~~ ^{yöneltilen} yasalarıyla, kolluk kuvvetleriyle,
yönelttikleri baskılara karşı bir mücadele yürütmekle yüz yüzedirler.

Bu durumda, mücadele, ~~bizzat grev hakkı~~ ^{grev hakkı} için mücade-
leye dönüşüyor. Açık bir politik karakter kazanıyor. O nedenle,
bu koşullarda, ~~grevlerin sürmesi~~ ^{grevlerin sürmesi} ~~ihra~~ ^{ihra} bile, rejime karşı ka-

kazanılmış

~~zamanın~~ önemli bir başarı olacaktır.

Ama bu başarı kendiliğinden gelmez, gelmeyecektir.

Bütün emekçilerin ekonomik ve sosyal durumu ^{nun} ~~her~~ her geçen gün ^{de} ~~her~~

^{da} kötüleştiği koşullarda, zorlu bir greve çıkan NETAŞ ve Pirelli işçi-

lerinin mücadelesi, bütün emekçilerin hakları için mücadeledir.

Bu durumda, grev ^{bütün} ~~ai~~ işçilerin, /öteki işçilerin ve emekçilerin
desteğini yanlarında görmek istemeleri, ~~herhangi~~ bunun için

çaba göstermeleri ~~herhangi~~ son derece haklı bir istem ~~herhangi~~
~~her~~ haklıdır.

Öte yandan, ~~herhangi~~ bağımsız olsun, Türk iş ya da öteki konfederas-
yonlara bağlı olsun, tüm sendikaların grev hakkı göstermelik
duruma ^{ve} sokulmuşken, bütün sendikacılar ~~herhangi~~ başbakanlık
koltuğunda oturan Özal tarafından sendika ağalığı ile suçlanıp
aşağılanırken, ~~her~~ tüm sendikaların ve sendikacıların, ellerindeki her

türlü olanakla grevci işçilerin ve sendikaların yayınında olmalıdır. Bunu sağlamada, söylemeye gerek yok ki, değerli dinleyiciler, hangi partiden olursa olsun, sol güçlere özellikle büyük görev düşmektedir.

Grevci işçiler haklarını sözle değil, ~~aykırı~~, harekete geçerek, ^{arama} eylemle arıyorlar. Hak ~~kana~~ mücadelesi, demokrasi mücadelesi veriyorlar. Bütün demokrasi isteyenler rejimin ~~ve~~ baskı ve saldırılarına hedef olduğu koşullarda ~~olurken~~ (greve çıkan işçilerin ~~gösterilecek dayanışma~~ ⁱⁿ ~~kimin~~ ^{den somut} ~~demokrasinin bütün gerçek yandaşlarının~~ ^{harcamaları da} ~~demokrasiden yana çıkan~~ ^{den somut} ~~her türlü~~ tüm güçlerin dayanışma göstermelerini beklmeleri, bu yönde çaba ~~göstermelerinden~~ ^{den somut} ~~den~~ doğal haklarıdır.

NETAŞ işçileri, greve "Mücadele bitmedi yeni başlıyor" diyerek çıktılar. Onlar hem inançlıdır, hem de gerçekçi.

Bu gösteriyor ki, onlar inançlıdırlar, aynı zamanda da gerçekçidirler. Gerçekten de , mücadele bir ~~g~~ grevlik, bir mitinglik mücadeleden ^{nun} değildir. Mücadelenin sonucu, NETAŞ da ya da Pirelli'deki grevlerde belirlenmesini kimse beklemiyor.

Ama, onların sınıflarına olan sarsılmaz güvenlerini dile getiren ve hiçbir gücün ne yaparsa yapsın işçi sınıfının mücadelesini yok edemeyeceğini kanıtlayan eylemleri, sonucun belirlenmesine daha şimdiden bir katkı olmuştur.

(1)

TKP'nin Sesi / 1 Aralık 1986

Sol Birlik 1 Kasım sayısından "Türk-İş Kongresi'ne doğru" başlıklı yazıdan bir özet:

Değerli dinleyiciler Sol Birlik gazetesinin Kasım sayısında yaklaşan Türk-İş Kongresi'yle ilgili bir yazı çıktı. Yazıda 21-23 Aralık günleri arasında toplanacak olan ~~Kongresinin~~ Türk-İş'e bağlı sendikalar ile işçilerin dikkat merkezinde bulunduğu belirtildikten sonra , hangi koşullarda toplandığına ~~xx~~ işaret ediliyor.

Yazının başında ~~xxxxxxx~~ diktatörlüğün işçi v e sendika düşmanı politikasından örnekler veriliyor ve ~~xxxxxxx~~ " Bu zorbalık bugün de değişen duruma göre yeni biçimlere bürünerek x sürüyor. Hapis ve işkence tehditlerinin yanısıra grev polisi adıyla resmi terör birlikleri kuruluyor" deniliyor. Çıkartılan gerici yasaların yanısıra

başta Kit'ler olmak üzere sendikaların işyerlerinden sökülüp atılma planları yapıldığına, asgari ücret ve kıdem tazminatı haklarının kaldırılma hazırlıklarının sürdüğüne dikkat çekilen yazı da bütün bunların patronların toplu sözleşmelerde "iş gruplandırması" dayatmasıyla atbaşı gittiği kaydediliyor,

Sol Bi. Cü. *gerekli olduğu*
Yazıda daha sonra şöyle deniyor:

1.Bölüm

~~Türk-İş Eylemlerinin ilkeleri~~ "hak verilmez alınır" ve taban söz ve karar sahibi olmalıdır" ilkesinin bu eylemlerde somutlandığını belirten yazıda daha sonra şöyle deniyor:

2.Bölüm

Sol Birlik'in 1^K asım sayısında çıkan "Türk-İş Kongresine Doğru" başlıklı yazıda daha sonra , kongrenin sendikal hareketin önüne

açık bir mücadele programı koyması gerektiğine işaret edilerek
~~söylendiği~~ bu programın ~~temel~~ da yanacağı temel söyle ifade
ediliyor:

"Ülkede demokrasinin kazanılması, gaspedilen

ve son bölüm

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TKP'nin Sesi

1.11.1986

Kadınların Siyasi haklarının ~~xxxxxxx~~ ~~xxxxxxx~~ kullanabiliyorlar mı?

Meryem

5 Aralık^{ta}, kadınlar~~ax~~ siyasal yaşama katılma hakkının tanınmasının 52. yıldönümünü kutlayacağız. Bundan 52 yıl önce, 5 Aralık 1934 yılında kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanındı. Ulusal kurtuluş savaşında, erkeğiyle birlikte emperyalist işgalcilere karşı koyan, omuz omuza savaşan kadınlar^a cumhuriyet ilan edildikten sonra, önce medeni haklar~~xxxx~~ tanıdı. Arkasından, belediye seçimlerinde ve daha sonra da genel seçimlerde seçme ve seçilme hakkı verildi.

Nüfusun, yarısını ~~xxxxxxxxxxx~~ oluşturan kadınlar¹ siyasal yaşama katılmadan demokratik bir cumhuriyet elbette düşünülemezdi. ~~İşte xxxxxx~~
~~xxxxxxx için xxxxxxxxxx kurulusu için xerkeçilerle beraber~~

2.

52 yıl sonra, bugün , kadınlara siyasal haklarının verilisinin yıl dönümünü hangi koşullarda kutluyoruz? 12 Eylül koşullarında, kadınlar siyasal haklarını kullanabiliyor mu? Önce istatistik bakalım!

Bugün siyaset adamlarına bile siyasetle uğraşmak yasak değil mi?
İki eski başbakan ^{halekinda} bile , siyaseti yaptıkları gerekçesiyle sayısız soruşturma ^{istisna} açılmadı mı? Bugün , sendikaların , derneklerin meslek kuruluşları

Eğilimx**bir**x*siyasal*x**halkın**x*siyasetle uğraşması yasak*x**yönelticisi**x*siyasal*x**dir**x*siyasetle uğraşması yasak*x**siyasetle uğraşması yasaktır.**

Bu yasadaki yanısıra } 12 Eylül'den sonra, halkı politika dışına itmek için Evren -Özal yönetimi ellerinden geleni yaptılar. Elbette kadınları da politika dışında tutmak için uğraştılar. Nüfusun yarısını oluşturan kadınların politika dışı kalması için de ellerinden geleni yaptılar.

3.

Bir yandan kadını eve kapatan, yalnız çocukları ve evinin işleriyle ilgilenen yeter, şeklindeki gerici görüşleri desteklediler. Diğer yandan da, kadını küçümseyen alınıp satılan mal olarak gören anlayışları.

Öyleki, ^{bugün} bir yandan kadınların toplumsal konumunu daha geriye götürmek isteyen gerici düşünceler, diğer yandan çürümüş yoz, kadını mal olarak gören anlayışlar, kadınların cumhuriyetle elde ettikleri kazanımları ciddi olarak tehdit ediyor. 52 yıl önce kazanılan ~~hakk~~ hakları geriye götürüyor.

Diktatörlük, kadınlara, "büyüklerinizin tercihi göre seçimden seçime oy kullanın, onun dışında politika ile ilgilenmeyin." diyor. Kadınların siyasal yaşama katılma hakkını seçimden seçime kullanılacak oylarla sınırlandırıyor. ~~Kadınlar~~ ^{bu oyları} ^{anacıkla buluyor,} ^{bu de} ^{ipoteke altına alınması}

tehdit ediyor.

4.

Kadınlar, siyasal haklarını nasıl ^{gerçekleştirebilirler} yaşama geçirebilirler? Şüphesiz değerli dinleyiciler, politika ile uğraşmanın geniş halk yığınlarına yasaklanmadığı demokratik bir Türkiyede. Kadınlar siyasal haklarını ancak, çağdaş demokratik ^{bir} Türkiyede yaşama geçirebilirler, hükümetlerin politikalarının oluşturulması ve uygulanması sürecine katılabilir. İsteklerini ve haklarını özgürce dile getirebilir. Siyasal haklarını ancak demokratik bir ~~rejim~~ rejimde ~~kıtlı~~ "büyüklerinin ya da ^{başlıklarının} ~~kocasının değil~~ ^{lev} kendi tercihi^{ne} göre değil, kendi tercihi^{ne} göre kullanabilir. Ancak , demokratik bir rejim , bilinçli olarak siyasi haklarını kullanma olanağı yaratabilir. Kadınlara erkeklerle eşit olanaklar sağlayan demokratik bir rejim kurulmadan, kadınların siyasal haklarını bilinçli olarak kullanabilmeleri mümkün mü?

5.

Kadınların siyasal haklarını yaşama geçirebilmeleri, bilinçli olarak kullanabilmeleri için, ^{yalnızca özel siyaset gerekliliği. kad. ve siyasetin toplumsal eşitlikteki eşitliği} erkeklerle eşit olanaklar sağlayan demokratik bir rejim zorunludur. ^{kadınlar da}

Kadınların, siyasal ve toplumsal haklarını fiilen yaşama geçirmeleri için verdikleri mücadeleyin, demokrasi mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olduğunu savunan TKP, 1986 Ulusal konferans tezlerinde şöyle diyor: " Kadınların fiili hak eşitliği için verdiği mücadele, demokrasi mücadelesinin ayrılmaz bir parçasıdır."

TKP, kadınların, kendilerini politika dışında tutmak isteyen diktatörlüğün oyunlarını boşa çıkarmak için, hakları ve demokrasi için daha aktif mücadele etmeye, politika ile daha aktif uğraşmaya çağırıyor. ^{yükündeki görevlerini derinleştiriyor, bundan böyle derinleştirecektir.}